

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОГО СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ**

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 0900/237
ПІД ЧАС РОБОТИ НА КОПЮВАЛЬНИХ АПАРАТАХ**

м. КИЇВ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
"КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО"
ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОГО СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Наказом Проректора
з науково-педагогічної роботи
(з розвитку інфраструктури)
від 14 січня 2025 р. №НАГ/6/25

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 0900/237
ПІД ЧАС РОБОТИ НА КОПІЮВАЛЬНИХ АПАРАТАХ

1. Загальні положення

1.1. Дія інструкції поширюється на всі структурні підрозділи Інституту прикладного системного аналізу КПІ ім. Ігоря Сікорського. Особа, що працює на копіювальних апаратах надалі по тексту – оператор.

1.2. До початку самостійного виконання робіт оператор зобов'язаний пройти вступний інструктаж з охорони праці, первинний інструктаж з охорони праці на робочому місці, надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також з правил поведінки та дій при виникненні аварійних ситуацій, пожеж і стихійних лих.

1.3. За даною інструкцією оператор інструктується перед початком роботи на факультеті (первинний інструктаж), а потім через кожні 6 місяців (повторний інструктаж). Результати інструктажу заносяться в «Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці»; в журналі після проходження інструктажу повинен бути підпис особи, яка інструктує, та оператора.

1.4. Оператор зобов'язаний:

- дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території університету;
- знати шкідливі і небезпечні фактори, які можуть виникнути під час копіювання;
- знати правила безпечної експлуатації апарата, на якому виконує роботу;
- знати вимоги до утримання робочого місця (не захарашувати його, утримувати в чистоті і порядку);
- знати і застосовувати при необхідності засоби індивідуального захисту;
- знати і дотримуватись вимог правил особистої гігієни;
- виконувати правила внутрішнього розпорядку КПІ ім. Ігоря Сікорського;
- знати і вміти надавати домедичну допомогу потерпілим від нещасних випадків;
- вміти користуватись первинними засобами пожежогасіння.

1.5. Основні шкідливі та небезпечні фактори, які діють на оператора:

- дія електроструму;
- підвищена запиленість робочої зони;
- дія хімічних речовин, які застосовуються в роботі;

- контакт з порошком, який містить у собі селен.

1.6. Копіювальний апарат повинен встановлюватись в приміщенні з обміном повітря 30 м³ на годину на одного працюючого.

1.7. Температура повітря в приміщенні повинна бути 10-30 °С, а вологість 20-90%.

1.8. Апарат необхідно встановлювати на рівній твердій поверхні. Різниця по вертикалі між переднім і заднім, а також лівим і правим боками повинна бути в межах 3-5 мм.

1.9. Не дозволяється встановлювати апарат на поверхні, яка має отвори, порожнини, прорізи, в місцях дії прямих сонячних променів і яскравого світла (більше 1500 люкс), поблизу кондиціонерів, нагрівальних приладів (для уникнення утворення конденсату в апараті), в запилених приміщеннях, в приміщеннях з агресивними газами.

1.10. Двері з приміщення, де встановлені копіювальні апарати, повинні відкриватись назовні.

1.11. Приміщення повинно бути забезпечене вуглекислотними вогнегасниками.

1.12. Виробнича площа для кожного апарата, розміщення апаратів і допоміжного обладнання, відстань між апаратами та іншим обладнанням, а також апаратами і стінами повинні відповідати нормам, вказаним в експлуатаційній документації.

У разі відсутності таких вказівок повинна бути забезпечена відстань не менше:

0,6 м – між апаратом і стінами приміщень; 1,0 м - між апаратом та іншим обладнанням.

1.13. Робочі місця повинні бути забезпечені вогнетривкими шафами для зберігання мінімального (не більше, ніж на одну зміну) запасу витратних експлуатаційних матеріалів, столами, стільцями та іншими виробничими меблями.

1.14. Для збору відходів кожне робоче місце повинно бути обладнане металевим ящиком з кришкою.

1.15. В приміщеннях щоденно повинно проводитись вологе прибирання.

1.16. Живлення апаратів здійснюється від мережі перемінного струму 220/240 В, частотою 50/60 Гц з силою струму не менше 3 А.

1.17. Розетка повинна розміщатись не далеко від апарату в легко доступних місцях, щоб в випадках аварійної ситуації апарат своєчасно можна було відключити. Треба уникати користуватися подовжувачами.

1.18. Забороняється знімати будь-які кришки чи панелі, які закріплені гвинтами.

1.19. Вносити будь-які зміни в конструкцію апарата не допускається.

1.20. Не допускається ставити на апарат металеві предмети, ємності з водою (вази, квіткові горшки, склянки), тому що при попаданні їх у середину апарата може статися пожежа або ураження електрострумом.

1.21. При переміщенні апарата необхідно вимкнути вилку з розетки, а після установки закріпити фіксаторами.

1.22. Не дозволяється розбирати і модернізувати кабель живлення апарата, це може привести до пожежі або ураження електрострумом.

1.23. Не дозволяється ремонтувати, проводити модифікацію апарата, це може призвести до пожежі, ураження електрострумом, вибуху та ін.

1.24. Зберігати пляшки з тонером необхідно в прохолодному темному місці.

1.25. Забороняється класти на тонер важкі предмети.

1.26. Не дозволяється спалювати старий тонер або пляшки з-під тонера, у відкритому полум'ї тонерний пил може спалахнути.

1.27. Старі пляшки з-під тонера необхідно утилізувати.

1.28. Якщо апарат довгий час не використовується, його необхідно відключити від електромережі, вийнявши вилку з розетки.

1.29. За невиконання цієї інструкції працівники несуть персональну відповідальність згідно з чинним законодавством.

1.30. При виконанні роботи за трудовим договором про дистанційну роботу, про надомну роботу працівник самостійно визначає своє робоче місце та несе відповідальність за забезпечення безпечних і нешкідливих умов праці на ньому, а роботодавець несе відповідальність за безпечність і належний технічний стан обладнання та засобів виробництва, що передаються працівнику для виконання дистанційної або надомної роботи. При виконанні роботи за трудовим договором про надомну роботу визначене працівником робоче місце має характеризуватися наявністю закріпленої зони, технічних засобів (основних виробничих і невиробничих фондів, інструменту, приладів, інвентарю) або їх сукупності, необхідних для виконання робіт або функцій, передбачених установчими документами.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Перевірити стан робочого місця, відсутність на апараті та в середині сторонніх предметів.

2.2. Перевірити стан сітьового кабелю, щоб на ньому не було важких предметів і згинів більше, ніж потрібно.

2.3. Вставити вилку в розетку і впевнитись, що вона міцно тримається. Не дозволяється вставляти і виймати вилку вологими руками.

2.4. При необхідності застосовувати засоби індивідуального захисту.

2.5. Про всі виявлені несправності обладнання, пристроїв, пристосувань, інструментів, засобів захисту, виникнення небезпечних та шкідливих виробничих факторів, що загрожують життю і здоров'ю працівників, доповісти керівнику робіт і до роботи не приступати до повного їх усунення.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1. Під час роботи на копіювальних апаратах, крім даної інструкції, необхідно користуватися інструкціями з безпечної експлуатації апаратів відповідної моделі.

3.2. Забороняється експлуатація апаратів, технічний стан яких, вимоги безпеки, а також пожежної безпеки не відповідають встановленій документації на апарати конкретних моделей.

3.3. Напруга живлення не повинна коливатись більше, ніж на 10%.

3.4. Під час друку забороняється:

- виключати живлення апарату;
- відкривати дверці чи кришки;
- виймати сітьовий кабель;
- переміщати апарат.

3.5. Щоб уникнути попадання в очі світла від джерела експонентного випромінювання, не допускається включення режиму копіювання при піднятому притиску (кришці).

3.6. Притиск і кришки необхідно відкривати і закривати м'яко, без ударів.

3.7. Під час видалення зім'ятого паперу не можна торкатись нагрівального блоку, він може бути дуже гарячим.

3.8. Забороняється залишати в апараті обірваний папір.

3.9. Видаляти копії, що застрягли, слід не раніше, ніж через 15 секунд після виключення машини.

3.10. Після видалення паперу необхідно впевнитись, що всі блоки та важелі повернуті в першочергове положення, а всі кришки закриті.

- 3.11. Під час виконання операцій, пов'язаних з можливим дотиком до матеріалів, які містять селен, слід користуватися медичними рукавичками.
- 3.12. Якщо руки забруднились фарбою:
- уникайте повторного контакту зі шкірою;
 - негайно протріть шкіру вологою ганчіркою або помийте руки теплою водою з милом.
- 3.13. Треба також слідкувати, щоб фарба не попадала на одяг.
- 3.14. Якщо в середину апарата попали метал, рідина чи інші сторонні предмети, необхідно негайно його виключити сітьовим вимикачем, а потім вийняти вилку з розетки і викликати спеціаліста по обслуговуванню апарата.
- Включати апарат в такому стані забороняється.
- 3.15. Під час обслуговування апарата його необхідно відключити від електромережі.
- 3.16. Забороняється приймати їжу під час операції копіювання.
- Перед прийомом їжі необхідно помити руки з милом і провітрити приміщення.
- 3.17. Під час виготовлення матриць не можна відкривати верхню кришку.
- 3.18. Забороняється використовувати алюмінієву фольгу, папір, який містить вуглець (графіт) або інший провідний папір.
- 3.19. Про нещасні випадки чи раптові захворювання, виявлені несправності обладнання, виникнення небезпечних і шкідливих виробничих факторів, що загрожують життю і здоров'ю працівників доповісти керівнику робіт.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 4.1. Відключити апарат від електромережі.
- 4.2. Прибрати робоче місце; макулатурний папір прибрати в спеціальний ящик.
- 4.3. Прочистити експозиційне скло, верхню кришку, ролик подачі паперу, стіл подачі паперу протерти вологою тканиною і протерти сухою ганчіркою.
- 4.4. Зняти спецодяг.
- 4.5. Ретельно помити руки, обличчя теплою водою з милом, прополоскати рот, при можливості, прийняти душ.
- 4.6. Про всі недоліки, які мали місце в роботі, доповісти керівнику робіт.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 5.1. Якщо в апараті з'явився сторонній стукіт, дим, неприємний запах або щось виглядає незвично, слід негайно виключити основний вимикач живлення, а потім вийняти вилку з розетки.
- 5.2. Не допускати сторонніх осіб в небезпечну зону.
- 5.3. Повідомити про те, що сталося, керівнику робіт.
- 5.4. Не намагатись ліквідувати несправності самому.
- 5.5. Якщо є потерпілі, необхідно подавати їм першу медичну допомогу, при необхідності, викликати швидку медичну допомогу.
- 5.6. Якщо стався нещасний випадок, зберегти обстановку в робочій зоні та устаткування у такому стані, в якому вони були на момент події (якщо це не загрожує життю і здоров'ю інших працівників і не призведе до більш тяжких наслідків). Проінформувати про подію керівника робіт (іншу відповідальну особу факультету) та в подальшому керуватися його вказівками. Вжити заходів, щоб запобігти подібним випадкам у подальшому.
- 5.7. У разі виникнення пожежі (ознак горіння), повідомити керівнику та, за потреби, викликати оперативно-рятувальну службу за телефоном 101 (назвати адресу та місце виникнення пожежі, наявність людей, повідомити своє прізвище) та вжити можливих заходів

для евакуації людей, гасіння (локалізації) пожежі наявними засобами пожежогасіння. Пам'ятати, що гасіння електротехнічних пристроїв, які перебувають під напругою, виконувати лише після їх попереднього від'єднання від електромережі. Гасити за допомогою вуглекислотних або порошкових вогнегасників, а в окремих випадках — сухим піском.

5.8. Виконувати вказівки керівника робіт для ліквідування небезпеки.

5.9. За потреби надати потерпілому домедичну допомогу згідно з інструкцією, що діє на факультеті, при необхідності, не припиняючи надання домедичної допомоги, викликати за телефоном 103 швидку медичну допомогу.

5.10. Послідовність надання домедичної допомоги:

- усунути вплив на організм небезпечних та шкідливих факторів, які погрожують здоров'ю та життю потерпілого (звільнити від впливу електричного струму, винести з небезпечної зони, погасити одяг що горить тощо);
- викликати швидку медичну допомогу за телефоном 103, а при відсутності такої можливості, прийняти заходи для транспортування потерпілого в найближчий медичний заклад;
- визначити характер та тяжкість травми, найбільшу загрозу для життя постраждалого та послідовність заходів щодо його врятування;
- виконати необхідні заходи щодо врятування постраждалого (відновити прохідність дихальних шляхів, провести штучне дихання, зовнішній масаж серця, зупинити кровотечу, іммобілізувати місце перелому, покласти пов'язку тощо);
- підтримувати основні життєві функції потерпілого до прибуття медичного працівника;

Допомога потерпілому, яка надається не медичними працівниками, не повинна замінювати допомогу з боку медичного персоналу та повинна надаватися лише до прибуття лікаря.

5.11. Про всі випадки аварійних ситуацій, травмування, захворювань, порушень роботи електричних пристроїв, які можуть призвести до небезпечних ситуацій, працівник зобов'язаний негайно повідомляти керівнику робіт або адміністрацію підрозділу. В усіх випадках необхідно виконувати вказівки керівника робіт по ліквідації наслідків аварії.

Провідний інженер

_____ Сергій ТОВСТОЛІС

ПОГОДЖЕНО:

Начальник відділу охорони праці

_____ Андрій ГЛУШКО

Начальник відділу правової роботи

_____ Наталія ПАНЧЕНКО